

CELLULOSE FRA TORVMYRA?

Av ingeniør Albert Hiorth.

INNTEIL i fjor lød overskriftene i landbrukets presse: «Hva skal vi gjøre med halm en?» Fra å være et overskuddsproblem er det nå mangel på dette fôr, som betales bedre enn høy i normale tider.

Særlig som råstoff for den hjemmelagede cellulosen var halmen overordentlig verdifull, men med nåværende priser er saken dessverre mindre opplagt, selv ved den enkle kold-luting (de som har autoklav bruker ennå sagflis og treavfall).

Mange steder i vårt land har vi dog et råstoff som går halmen en høy gang i celluloseinnhold og lett oppsluttbarhet, nemlig torvmyrenes sphagnumvegetasjon.

Et forsøk, et prøvekok i min gamle autoklav (fra 1925) med et lett overtrykk, med ganske svak lut og i kort tid vil kanskje interessere som matauke i dag; det ga et resultat som kommer ganske nær det med halm oppnådde, og prisen blir jo ved myra me g e t rimelig. Koket tok bare 1—2 timer ved 2—3 atmosfærer og ca. 0,7 kg NaOH (natronlut) til 17 kg torvstrø + vannet.

Den kjemiske analyse ga et resultat som ligger ganske nær de som under samme forhold oppnås ved oppslutting av halm (for celluloseinnholdets vedkommende).

Uten å tørde trekke andre slutninger med henblikk på denne cellulose til fôr, så vil jeg dog herved tillate meg å peke på denne muligheten for fôrproduksjon i dag, særlig da det videre ser ut til at en kold-oppslutting her er mulig. Det er jo en enkel sak for enhver som har mosemyr til disposisjon å sende en prøve av denne til et kjemisk laboratorium som lett kan konstatere celluloseinnholdet og oppsluttingsgraden ved koldbehandling med lut. Alle de som nå har sine lutingsanlegg i drift kan jo ganske enkelt prøve dette selv i sin drift inntil vitenskapelige forsøk kan være gjennomført. Sådanne bør visselig opptas med det første.

I større drift vil cellulosefabrikker nær myra lett kunne oppta denne metode og erstatte ved den med torvprodukter like fra myra. Jeg har beregnet kostendet av en førenhet under disse omstendigheter til mellom 15 og 20 øre, og ved gårdsbruk i det små til enda noen øre billigere, særlig der hvor man selv kan elektrolysere luten fra sjøvann og nytte varmen samtidig (Norsk patent nr. 43861).
